
Denk groot en doe klein

Etje Verhagen

Hoe bereiken we beleidsmakers met ons idee dat aandacht voor existentiële vragen en spiritualiteit noodzakelijk is en gefaciliteerd moet worden? Het is een vraag die we ons als beroepsgroep dringend moeten stellen, want ons vak staat onder druk. En dat is niet goed voor de zorg en niet goed voor de maatschappij. Geestelijke verzorging hoort bij de ziekenzorg, maar ook in het onderwijs, het vluchtelingendebat, op beleidsniveau bij ethische keuzes. Op al deze terreinen, en nog zo veel meer, is aandacht voor de diepere laag van betekenisverlening en zingeving onverkort noodzakelijk. Bij de secularisatie is het kind met het badwater weggegooid en we hebben nog geen nieuwe, bij deze tijd passende, vorm gevonden. Of misschien is die er wel, maar is de waarde en noodzaak daarvan nog niet voldoende doorgedrongen.

Op regenachtige zondagmiddagen achter de computer zitten en geen zin hebben om te doen wat ik me voorgenomen had, kan leiden tot bijzondere situaties. Zeker als je achteraf merkt dat het effect veel groter is dan je had bevroed. Meedoen aan de wedstrijd *Pimp de Troonrede* om de juryvoorzitter op de hoogte te brengen van wat je vindt en een week later als prijs jouw tekst in *nrc.next* zien staan: een onverwacht effect van een kleine actie. En er volgde een gesprek met politici om te lobbyen voor het plan: een landelijk netwerk van geestelijk verzorgers, die gevraagd en ongevraagd advies geven op allerlei niveaus. Het was een goed gesprek, met oprechte belangstelling en aandacht, maar ook bleek een duidelijk gebrek aan goede informatie.

Nog zo'n moment: op twitter laat de Secretaris Generaal van VWS weten op werkbezoek te gaan om het veld te leren kennen. Ik tweet terug, drie mailtjes heen en weer en er is een bezoek van anderhalf uur geregeld. Een bijzonder interessante ontmoeting waarin de behoefte aan casuïstiek domineerde: vertel me wat je doet en wat jouw specifieke bijdrage voor de burger is. En moet de overheid dit doen? Boeiende vraag!

Pro-activiteit bij het zichtbaar maken van de waarde van ons werk en vooral ook snelheid van reageren als zich kansen voordoen: dat is waar we op moeten focussen. En dan hoeft dat allemaal niet zo groot en doorwrocht en muurvast onderbouwd te zijn. Dat komt later wel. Laten we eerst allemaal ergens een voet tussen de deur zetten en aandacht vragen voor de waarden die we vertegenwoordigen: compassie, narrativiteit, nabijheid, respect, waardigheid en ondersteuning bij existentiële en spirituele crises.

'Denk groot en doe klein', dat was een van de adviezen aan mij van de hoogste baas van VWS. Ik heb het in mijn oren geknoopt en probeer ernaar te handelen. Wie doet mee?

Etje Verhagen-Krikke, algemeen geestelijk verzorger, palliatief consulent (www.debekenzwolle.nl)

